No. 1957 Zaterdag 16 Juli 1921. 38ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant Overzijde
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Een Struikelblok.

De nieuwe Gouverneur, Mr. BRANTJES, zal zeer zeker niets liever wenschen dan een prettige samenwerking tusschen Koloniaal Bestuur en Kolonialen Raad.

Maar, helaas! Zijne Excellentie vindt al aanstonds een struikelblok op den weg van samenwerking, we bedoelen de Gelijkstelling.

De meening van den Kolonialen Raad omtrent dit punt is bekend.

In het Voorloopig Verslag over de allernieuwste Onderwijsverordening noemen *Verscheidene leden* zich GEEN VOORSTANDERS van de gelijkstelling en die *verscheidene* ontpoppen zich later als DE MEERDERHEID uit de Afdeelingen.

Nu is daarmede nog niet gezegd, dat de Koloniale Raad eventueel de nieuwen Onderwijsverordening door den Gouverneur geheel bewerkt volgens het beginsel van Gelijkstelling onverbiddelijk zal afstemmen.

De Heeren erkenden immers: De gelijkstelling, eenmaal in het Regeeringsreglement erkend, dient aanvaard."

Maar, of de R. K. Bijzondere School van verklaarde tegenstanders een royale en loyale behandeling mag verwachten, is een andere zaak.

Principiëel kunnen de Heeren zich niet langer verzetten tegen de Katholieke school. maar wel kunnen zij nog heel [illegible]obelen en bemoelijken bij [illegible]ing en toepassing van het [illegible]er gelijkstelling. En dat [illegible] de samenwerking met de[illegible]en Katholieken Gouverneur weer minder prettig.

Is dat nu niet te voorkomen?

Ons dunkt van wel.

Wanneer door de Gelijkstelling de Koloniale Begrooting niet wordt bezwaard m.a.w. wanneer Nederland zelf de meerdere kosten voor eigen rekening zou willen nemen, zullen de nietvoorstanders toch stellig zich minder fel anti verklaren. Immers de hoofdbezwaren dezer Heeren zijn van financieelen aard.

„Het eenige mooie van eene algeheele *bekostigen* van het bijzonder onderwijs achtten deze leden hierin gelegen, dat dat onderwijs dan in staat wordt gesteld zich te ontplooien, zich zooveel mogelijk te vervolmaken. Hiertoe moet het de vrijheid worden gelaten, in de keuze der middelen daartoe mag het niet worden belemmerd. Vrijheid dus in de keuze der methoden, in te onderwijzen leervakken, in de opmaking van leerroosters. Het Gouvernements schooltoezicht moet met dat alles niets te maken hebben. Het moet geen administratie-kantoor worden van de bijzondere scholen, waaraan allerlei gegevens moeten worden ingezonden, waar die gegevens worden uitgeplozen."

Deze ruime opvatting, de eenig ware, van de Gelijkstelling zal geen Katholiek hen kunnen verbeteren.

Maar als het financieele punt wordt aangeraakt, raken de Heeren heelemaal de kluts kwijt; dan wordt zelfs naar de beteekenis van bekostigen op voet van gelijkheid gezocht en een uitleg er in gelegd lijnrecht indruischen tegen de verklaring van den Wetgever in Nederland die toch zelf die wet gemaakt heeft en wel wet en zal, wat zij beteekent.

Om alle geharrewar te voorkomen zouden we daarom reeds nu den nieuwen Gouverneur Mr. BRANTJES, willen voorstellen in zijn eigen belang en in het belang der Kolonie om een vruchtbare samenwerking tusschen Raad en Bestuur niet reeds van af het begin te vertroebelen: Bepleit deze zaak bij den Minister en zie Z. E. te bewegen U te verleenen, wat Gouverneur STAAL toegestaan werd en waarom Gouverneur HELFRICH instantelijk heeft gevraagd: Dat Holland de meerdere kosten der Gelijkstelling zelf zal betalen.

Voor Nederland blijft 't hetzelfde. Het moet toch bijpassen, of de meerdere kosten der Gelijkstelling ook op de Begrooting van Curaçao komen, of alleen op de onkostenrekening van Nederland.

Maar door deze tegemoetkomende houding van het Moederland zal de meerderheid van den Kol. Raad zich ook toeschietelijker toonen en eerder bereid bij het doorvoeren der Gelijkstelling met den nieuwen Gouverneur mede te werken.

Een tweede struikelblok is de algemeene salarisregeling der Ambtenaren Daarover heerscht veel ontevredenheid. Als de nieuwe Gouverneur ook hieromtrent een meer billijke regeling kon bewerken bij den Minister en een onmiddelijke inwerkingtreding daarvan verzekeren, zal zijn komst met groote ingenomenheid worden begroet.

Waarom een Katholiek Gouverneur van Curaçao?

Voorop ga de eerlijke verklaring, dat wij ook een niet-Katholiek, breed van opvattingen en ruim van blik, onbevangen genoeg achten om deze Katholieke Kolonie naar recht en billijkheid te besturen. Het beste bewijs hiervoor is het optreden van niet-Katholieke Hoofdambtenaren, die zoowel in de uitvoering van hun ambt, als bij het zittingnemen in Commissies, de Schoolcommissie met name steeds onpartijdig ook de belangen der Katholieken naar behooren behartigen.

Ja, wij durven zelfs volmondig erkennen, dat wij aan sommigen onder hen dankbaarheid verschuldigd zijn, omdat zij zich den Katholieken zoo gunstig gezind betoonden.

Zoo herinneren wij ons, dat, toen in het najaar van 1904 plotseling drie Eerw. Zusters door de ziekte bleken aangetast en op Zaquito de noodige plaats ontbrak om haar behoorlijk te huisvesten, de waarnemende Gouverneur CASPAR STATIUS MULLER onmiddelijk last gaf een afzonderlijk paviljoen voor de zieke Zusters te bouwen.

„Dat hebben die arme Zusters wel aan de Kolonie verdiend", waren zijn eigen woorden.

Binnen drie maanden tijds konden de Eerw. Zusters haar eigen afzonderlijk paviljoentje betrekken, waardoor haar leed veel werd verzacht, omdat zij niet langer midden tusschen de andere zieken behoefden te wonen.

Ook de krachtige hulp van deveneens niet-Katholieken Directeur van O. W. den Heer FAUEL, zij hier dankbaar herdacht.

Wij kunnen ons verder ook nog het geval denken, dat een nieuwe Gouverneur uitkomt met een bepaalde opdracht; stel de verbetering van het havenbedrijf, terwijl de titularis buitengewoon geschikt zou zijn door praktijk of technische ontwikkeling om in dit bizonder geval op te treden. Dat dan uitsluitend naar bekwaamheid zou worden gezocht, en niet gelet op principieele overtuiging, zou niemand kwalijk kunnen nemen.

Maar als regel zal een ieder het billijk vinden, dat een overwegend Katholieke Bevolking een Katholiek als Bestuurder heeft.

Niet licht zal een stad of gemeente in Nederland met overwegend Katholieke Bevolking een andersdenkende tot Burgemeester zien aangesteld.

Onbevooroordeeld zal een ieder het natuurlijk vinden, en naar recht en reden gehandeld, dat de Regeering ook nu weer een Katholiek tot Gouverneur benoemde van Curaçao.

Wil een bestuur een volk tot heil verstrekken dan mag het niet ingaan tegen de hoofdbeginselen der Bevolking, maar moet volgens die beginselen handelen.

De godsdienstige overtuiging is de heiligste overtuiging; op dit punt wordt men niet gaarne gestooten. Men verlangt eerbiediging daarvan zelfs door andersdenkenden.

Een Katholiek Gouverneur biedt den besten waarborg, dat deze overtuiging niet slechts nooit zal beledigd worden, maar zelfs gevolgd voor zoo veel mogelijk is in een toch nog altijd niet uitsluitend Katholieke, maar ten deele gemengde Bevolking. Ook de overtuiging der andersdenkenden

Bij het Eeuwfeest

VAN

ADMIRAAL LOUIS BRION.

1821 — 27 September — 1921.

IX.

Ondanks de zegepraal bij San Feliz en het bezit der Indianendorpen van Caroni lag daarmee de stad Angostura nog niet geheel weerloos. Wel was de bevelhebber La Torre niet meer bij machte een uitval te wagen, maar de forten aan de landzijde en de geduchte vloot op den Orinoco vormden nog voldoende bescherming tegen elken aanval. Daarom zag Bolivar voorloopig van een bestorming af, maar besloot haar intusschen door uithongering uit te putten. Zijn infanterie bracht hij naar de missiedorpen over om ze daar verder met Indianen aan te vullen en onder strenge discipline te brengen. De cavallerie onder Generaal Cedeño liet hij in den omtrek der stad geposteerd om den toevoer van hulp over land onmogelijk te maken.

Daar er evenwel zonder vloot geen definitieve overwinning te verwachten viel, zond Bolivar aan Admiraal Brion bericht om met zijn eskader, dat bij het eiland Margarita kruiste, de monding van den Orinoco op te varen; ten einde in samenwerking met de landtroepen zich van de Spaansche vloot meester te maken en aldus de zegepraal te voltooien.

Den 31n Mei zeilde Brion met zijn eskader van Pampatár uit, vergezeld van eenige lichtere schepen, waarover Antonio Diaz het bevel voerde.

Intusschen was tot in Guayana de tijding doorgedrongen, dat de vloot der realisten onder Murillo in aantocht was en het op Margarita gemunt had. Bolivar moest dus haast maken met de verovering van Angostura, voordat Murillo de vloot op den Orinoco kwam versterken. Te dien einde gaf hij bevel een groot aantal flechéras te vervaardigen om de vloot van Brion behulpzaam te zijn. *Flechéras*, zegt *Restrepo* (II, p. 585, nota 25) zijn een soort van booten, veel gelijkend op sloepen. Het zijn vaartuigen van weinig diepgang, die overal kunnen binnendringen en landen. Zoowel met zeilen als door roeien worden zij voortbewogen. Sommigen waren vrij groot, zoodat zij zelfs tot 2 Kanonnen en 80 à 100 manschappen konden laden. Zoowel de Spanjaarden als de Republikeinen hadden deze booten in dienst, vooral de bewoners van Margarita verwierven vermaardheid door hun snelvarende flechéras en de kranige bemanning, die ze bediende.

Deze sloepen moesten in de haven Las Tablas bij de samenvloeiing van den Orinoco en de Caroní, dus stroomopwaarts van Guayana Vieja's forten, vervaardigd worden. Bijna zonder geoefend personeel, zonder voldoend gereedschap kostte het heel wat moeite eer men einde Juni vier dezer booten had klaar gekregen. Met deze sloepen onder bevel van kapt. Rodriguez en luitenant Rosendo werden weer andere, die zich te ver van de overigen gewaagd hadden, van den vijand afgekaapt.

Eindelijk kwam het bericht dat het eskader van Brion bij de delta van den Orinoco was aangekomen. Het kwam er nu op aan die sloepen eveneens daarheen te vervoeren. Dat was een uiterst gevaarlijk werk, want zij moesten van Las Tablas voorbij de forten van Guayana Vieja afdrijven om bij de monding der rivier te komen. In den nacht van 2 Juli zou dat worden klaargespeeld. Elf sloepen waren reeds zonder opgemerkt te zijn, de forten gepasseerd. Toen viel er op eens een alarmschot, zoodat de twee achterste weer moesten terugkeeren. De Spaansche schepen achtervolgden beide groepen, waarvan de voorste elf haastig de nauwe doorvaart van Casacóima moesten invluchten.

Bolivar had bevel gegeven, dat een afdeeling troepen langs den oever de bewegingen der sloepen zou volgen en zoo noodig bijstaan. Hij zelf was met de meeste generaals eveneens daarheen gegaan (4 Juli) om het resultaat af te wachten.

Door gevangenen was de vijand ook hiervan onderricht geworden en deze besloot nu zijn slag te slaan. Zonder te zijn opgemerkt hadden de Spanjaarden eenige soldaten op den oever van de doorvaart bij Casacóima aan wal gezet om Bolivar zelf in handen te krijgen. Deze stond met zijn officieren op eenigen afstand van zijn soldaten, toen op het onverwachts de vijandelijke patrouille kwam opzetten. Drie officieren hadden nog den tijd snel te paard te stijgen en weg te vluchten. Maar voor de overigen was langs dien weg geen ontkomen meer. Zonder zich lang te bedenken sprongen deze allen in een nabijgelegen moeras en hielden zich zoo diep mogelijk in het water verscholen. De vijanden waagden zich daar niet in en konden bovendien door de duisternis ook volstrekt niets onderscheiden. Zij hadden er ook geen tijd voor, want de soldaten van Bolivar, die onraad bemerkt hadden, losten eenige schoten en kwamen toegeloopen, waarop de realisten de vlucht namen. Doch zóó dreigend was het gevaar geweest, waarin Bolivar met de zijnen verkeerd had, zóó weinig hadden zij verwacht den dood nog te ontkomen, dat Bolivar reeds zijn halsdoek had losgeknoopt en zijn dolk gereed hield om zich zelf den doodelijken steek toe te brengen, om niet levend in de handen van den vijand te vallen.

Al de flechéras echter, die met zooveel inspanning vervaardigd en met zooveel levensgevaar tot bijna op de plaats der bestemming gebracht waren, vielen helaas in de macht der realisten of gingen verloren. Gelukkig wist zich de bemanning over land nog te redden. (Restrepo, II, p. 405).

***

Admiraal Brion had zijn schepen in twee afdeelingen gesplitst. Over de eene, bestaande uit 5 brigantijnen en goeletten, voerde hij zelf het commando. De andere, niet meer dan 5 sloepen, had Antonio Diaz onder zijn bevelen. Van deze moesten er drie vooruitgaan, den zijarm *Macareo* ter verkenning geheel en al doorvaren tot aan de hoofdrivier en daarna weer terug om zich weer bij het eskader te voegen. Doch de realisten vielen op het onverwachts dit drietal met elf flechéras aan (8 Juli). Een verwoed gevecht volgde. Maar door de groote overmacht moesten de patriotten het afleggen. Zij werden allen zonder genade overmeesterd en den hals afgesneden, met uitzondering van slechts enkelen, die zich in een schuitje wisten te redden en bij het afdrijven der rivier het eerst de achtergebleven sloepen onder Antonio Diaz ontmoetten. Toen deze dit treurig bericht vernam, waarbij ook zijn eigen broer was omgekomen, geeft hij vol woede en belust op wraak bevel, zonder Brion daarbij te raadplegen, alle zeilen bij te zetten om den vijand op te sporen en af te straffen. Diaz ontmoet de realisten, nog trotsch op hun overwinning bij het eiland Pagallos. Een nieuw gevecht volgde, waarbij Diaz en zijn mannen een weergalooze onverschrokkenheid aan den dag legden. Langen tijd bleef de strijd onbeslist. Maar Diaz naar alle zijden vurend, dan hier dan daar een schip aanvallend, zonder mededogen elken Spanjaard, die hij in handen kreeg, om hals brengend, wist ten slotte de eerste drie schepen weer

moet geërbiedigd worden; doch nooit of nimmer de Katholieke daaraan worden opgeofferd en ondergeschikt gemaakt.

Eeredienst, onderwijs, armenzorg, ziekenverpleging, publieke zedelijkheid, kan onmogelijk goed geregeld worden als daarbij geen rekening wordt gehouden met de Katholieke beginselen.

En dat kan een Katholieke Gouneur het best, omdat hij ze zelf belijdt.

Onze bevolking staat nog in hare allereerste begin van economische en sociale ontwikkeling. Maatschappelijk moet ons Volk nog worden opgevoed.

Dat kan al weer niet anders dan naar Roomsche zede.

De andersdenkenden vormen de meerderheid in Raad van Bestuur en Kolonialen Raad. Zij hebben het zelf in handen te zorgen, dat zij niet over het hoofd worden gezien, maar het Bestuur ook met deze minderheid der Bevolking rekening houde.

Maar ons Katholieke volk! Wie komt op voor hun belangen, als er geen Katholieke Gouverneur is.

De Katholieke Leden van den Raad strijden dapper en met grooten moed. Maar het is vechten tegen de bierkaai, een hopelooze strijd, daar de Oppositie nu eenmaal niet hooren wil en maar blijft afstemmen wat ten voordeele der Katholieken is.

En die Oppositie is er niet om wille van den Katholieken Gouverneur.

Denk maar aan de woelige dagen van Gouverneur DE JONG, toen heel de Raad ontslag nam.

De oppositiegeest zit nu eenmaal in den aard van 't beestje. In Suriname en Oost-Indië ondervindt het Bestuur dezelfde moeilijkheid, ook al is daar de Gouverneur niet-Katholiek.

Daarom is het in het ware belang der Bevolking, dat op Curaçao een Katholiek benoemd wordt tot Gouverneur.

Correspondentie.

ARUBA, 8 Juli.

Asfalt.

Als wij ons niet vergissen, moet het asfalt zijn, wat aan ons hier werd getoond, als elders op dit eiland gevonden.

Voor de exploratie van deze nieuwe vondst, werd aan 't Gouvernement van Curaçao een concessie gevraagd. Naar men zegt is 't antwoord bereids gekomen en zal de exploratie plaats hebben, in den vorm van artesische put.

Men hoopt, dat het gevondene een teeken is van de aanwezigheid van Petroleum.

Moge deze nieuwe vondst een levensbron voor 't Arubiaansche volk worden.

Cuba.

Met de Amadeo en Chaparra zijn van Cuba aangekomen:

75 Arubianen
34 Curaçaoënaars
10 Engelschen
1 Venezolaan

68 Arubianen
19 Curaçaoënaars
1 Venezolaan
Zamen 208 werklui.

Aan boord van de Chaparra zijn 2 Arubianen gestorven, genaamd: Fransisco Geerman en Jacobo Verhoeks. Beiden werden overboord geworpen.

Van het Vaticaan.

Onder den titel „Italië en het Vaticaan" publiceerde de „Messagero" den 29sten Mei een klaarblijkelijk door de Italiaansche regeering geïnspireerd artikel, dat ongetwijfeld ten doel had het terrein te verkennen, welke houding nl. de openbare meening zou aannemen, indien van Italië het voorstel uitging, om zich bij den H Stoel door een gezant te doen vertegenwoordigen.

Deze gedachte is niet nieuw. Reeds het vorig jaar, toen in Frankrijk ernstig gesproken werd over het herstel der diplomatieke betrekkingen tusschen Frankrijk en het Vaticaan, dook zij in de liberale pers op. En nu dit herstel een feit geworden is, denkt men er nog ernstiger over, vooral met het oog op de Italiaansche politiek in het Oosten.

De „Messagero" wijst er dan eerst op, dat onmiddelijk nadat Engeland den 29sten December 1914 sir Henry Howard als buitengewoon gezant naar Rome had gezonden, in Frankrijk stemmen opgingen om zich eveneens met het Vaticaan in verbinding te stellen. „Het profane en anti-kerkelijke Frankrijk, gaat het blad voort, heeft onmiddelijk het gevaar ingezien, dat daarin bestaat, dat men verre van den Pauselijken troon staat en niet verhinderen kan, dat andere invloeden daar tot uiting komen".

Het blad wijst er dan op, dat de invloedssfeer van den H. Stoel sinds 1914 niet verminderd is, juist integendeel. Alle naties, groote en kleine, behalve dan de Vereenigde Staten, hebben haar vertegenwoordigers bij het Vaticaan. „Slechts een land staat afzijdig, dat — men behoeft slechts aan de Oostenrijksche kwestie te denken — geen geringere belangen in het buitenland te behartigen heeft dan welk ander land ook; een land, welks belangen in strijd zijn met die van vele andere landen welke natuurlijk alles doen om de hunne bij den H. Stoel door te zetten. En dat land is Italië".

Tenslotte spoort het blad de Italiaansche regeering aan de kwestie op te werpen en zoo spoedig mogelijk tot oplossing te brengen.

Ware dit probleem een tiental jaren geleden opgeworpen, dan zou de bende der logepers een spot en hoon genoeg gehad hebben om het te verwerpen. Nu is dit geheel anders. De Katholieke „Corriere d'Italia" constateert het met groote voldoening en schrijft dan:

Hoe de feiten ook staan, wij hebben hier met twee zeer belangwekkende gebeurtenissen te doen. Eerstens gaat het om de ineenstorting der loge-aprîorismen, welke Italië zoo langen tijd op valsche banen geleid hebben en die nog bij het begin van den oorlog zoo vastgeworteld waren, dat de minister van buitenlandsche zaken het rampzalige artikel 15 in het Londensche verdrag deed opnemen.

Ten tweede zien wij den internationalen invloed van het Pausdom erkend, een invloed, dien het officieele Italië hardnekkig wilde ignoreeren, tot de oorlog kwam, die allen de oogen opende. Deze kwestie, zoo besluit de „Corriere" is echter zoo ingewikkeld, dat men aan anderen de studie der middelen moet overlaten, welke het moeilijke probleem tot oplossing kunnen brengen".

Het orgaan der nationalisten, de „Idea Nazionale" van 1 Juni houdt zich met hetzelfde thema bezig. Het citeert het artikel van de „Corriere" met groote instemming en komt eveneens tot de conclusie, dat de oplossing zeer moeilijk zal zijn en heel wat studie zal eischen.

Het logeblad „Giornale d'Italia" ziet in het geheele vraagstuk niet meer dan een kwestie van een gezant meer of minder. Het spreekt daarbij de hoop uit, „dat de onderhandelingen niet in het geheim, maar openlijk en publiek zullen plaats hebben."

De „Tempo", welke nauwe relaties met den minister-president Giolitti heeft, meent, dat de vurig-verlangde dag, waarop 't gerechtigheidsgevoel triomfeeren zal, gaat aankomen. Het blad wijst vooral op den steeds toenemenden invloed van het Pausdom en de inferioriteit, waarin Italië geplaatst is, doordat het bijna het eenige land is, dat niet ten Vaticane is vertegenwoordigd.

Het gematigde liberale blad geeft dan een vingerwijzing, op welke wijze men tot overeenstemming zou kunnen komen om eindelijk de zoo pijnlijke Romeinsche kwestie op bevredigende wijze op te lossen. De Italiaansche politiek moet er zich van overtuigen, dat het geen vermindering der staatsrechten is om den Paus dat gebied te geven, dat Hij noodig heeft. Zoolang echter de leidende kringen der Italiaansche politiek er niet van overtuigd zijn, dat het geen te hooge prijs is voor het voorrecht om de grootste in de wereld bestaande geestelijke autoriteit te herbergen, indien men deze het door haar noodzakelijk geachte gebied in ongestoord bezit laat, is het nutteloos te hopen, dat de betrekkingen tusschen Italië en den H. Stoel, dat normale verloop zullen nemen, hetwelk bij alle andere staten het geval is, die zich ter behartiging van hun belangen zoowel in binnen- als buitenland bij den H. Stoel doen vertegenwoordigen.

In haar repliek wijst de „Messagero" van 2 Juni er bijzonder op, dat Z. H. Benedictus XV den katholieken vorsten toegestaan heeft, de hoofdstad van Italië te bezoeken en de kardinaal-staatssecretaris Gasparri den 27sten Juni 1915 heeft verklaard, dat de Paus de regeling van Zijn positie niet van vreemd wapengeweld maar van den triomf van het rechtvaardigheidsgevoel verwacht, dat, naar Hij hoopte, steeds vaster bodem in het Italiaansche volk gekregen had.

Ook de „Osservatore Romano" van 1 Juni heeft zich nu in een officieuse nota over deze kwestie uitgesproken. 't Vaticaansche orgaan schrijft:

„De „Messagero", de „Idea Nazionale" en de „Tempo" hebben bij gelegenheid van de hervatting der diplomatieke betrekkingen tusschen Frankrijk en den H. Stoel — welke zij door een zeer begrijpelijk volksgevoelen in terpreteerden — op de nuttigheid van een dergelijke gebeurtenis ook voor Italië gewezen. Het feit echter, dat de artikelen van die bladen door andere overgenomen en besproken worden die niet in hetzelfde vaarwater varen zou de openbare meening, vooral der Katholieken tot een niet juiste waardeering van den niet gelijken toestand kunnen brengen. In werkelijkheid toch moeten in Italie andere moeilijkheden overwonnen worden, welke in Portugal en Frankrijk niet bestonden, om slechts de beide laatste staten te noemen, die hun betrekkingen met het Vaticaan hersteld hebben.

Objectief beschouwd, is het volkomen juist, dat de openbare meening, vooral echter der Katholieken, duidelijk inziet, dat de omstandigheden geheel verschillend zijn, welke niet alleen een onderzoek door particuliere personen, maar ook voorstellen der bevoegde autoriteiten, ontijdig doen schijnen, daar men niet aan den vooravond van concrete feiten staat, maar het alleen, zooals vroeger reeds zoo vaak gebeurd is, om gewone hypothesen en voorstellen van subjectieve gedachten gaat.

Een billijke eisch.

In *De Surinamer* lazen wij:

Den laatste tijd doet zich meer nog dan vroeger de leemte gevoelen, welke er in de verhouding tusschen de bestuursoverheid en haar personeel bestaat.

Die verhouding is niet, zooals zij behoort te zijn, omdat zij niet evenwichtig is.

Beide partijen, Overheid en personeel, hebben haar rechten en hare plichten. Maar nu zijn de rechten van het personeel minder gewaarborgd, dan die der Overheid. De Overheid beschikt over de noodige middelen om haar rechten te handhaven, hetgeen niet altijd gezegd kan worden van het personeel.

Het is daarom alleszins begrijpelijk dat de Bond van ambtenaren in zijn orgaan aandringt op grootere rechtszekerheid, Dit is niet alleen zijn recht maar zelfs zijn plicht.

Juist omdat het overheidspersoneel om het algemeen welzijn het stakingsrecht mist, moet het op 'n andere wijze gecompenseerd worden. Evenwicht tusschen beider rechten en plichten moet er wezen. Dan eerst kan er gesproken worden van een goede sociale verhouding.

Het Bondsorgaan meent nu, dat die grootere rechtszekerheid kan en zal verkregen worden door invoering van het instituut, dat den naam draagt van „Georganiseerd Overleg".

Dit instituut is in vele gemeenten van Nederland in zwang: ook heeft de Regeering er reeds gebruik van gemaakt.

Dat georganiseerd overleg geschiedt in een Commissie van Overheidswege benoemd, waarin de betrokken Overheid eenerzijds en de organisaties van ambtenaren en werklieden anderzijds door een gelijk aantal afgevaardigden vertegenwoordigd is. Daaraan wordt dan een buiten de partijen staand lid toegevoegd, dat als voorzttter fungeert en een grooten, niet zelden beslissenden invloed heeft.

Deze permanente vorm van overleg is in de plaats getreden van het vroeger systeem van adresseeren over alle vraagstukken, die in de verhouding tusschen de Overheid en hare ambtenaren en werklieden aan de orde kwamen, nu en dan afgewisseld door een audiëntie bij de betrokken ministers, wethouders, of bedrijfshoofden.

Hieruit blijkt, dat tot het gebied van het organiseerd overleg, alle kwesties de verhouding van beide partijen rakende, behooren,

Ontslag geschiedt derhalve niet meer door de Overheid alleen, deze zaak wordt gebracht voor de Commissie van georganiseerd ove rleg. Zij onderzoekt de gronden en brengt dan haar advies aan de Overheid uit.

Daar nu in deze Commissie en de Overheid en de ambtenaren en werklieden zijn vertegenwoordigd, mag men met recht aannemen, dat het oordeel objectief zal wezen.

Hoe staan wij nu tegenover dit sociaal instituut? Het heeft onze volle sympathie. Met „Onze Berichten" hopen wij, dat de nieuwe Gouverneur aan het Overheidspersoneel het „Georganiseerd Overleg" zal schenken.

De eisch is billijk, is rechtvaardig.

Dit instituut zal de lang begeerde rechtszekerheid aanbrengen.

In het belang echter van het succes dezer instelling meenen wij goed te doen op een paar punten, die de samenstelling der Commissie betreffen, te moeten wijzen.

De ervaring in Nederland opgedaan leert, dat het G. O. staat of valt met den Voorzitter.

Deze moet metterdaad voorzitten, dus leiding geven met algeheele kennis van zaken. Zoo ergens kennis macht en invloed beduidt, dan is het in G. O., waar juist de voorzitter de man moet zijn van een altijd na te streven compromis uit eindelijke eenstemmigheid. Geschiedt dit niet, dan blijft het een eindeloos gekibbel ten nadeele van beide partijen.

Het voorzitterschap moet derhalve niet als een soort eerepost worden beschouwd, maar een post van hooge verantwoordelijkheid.

Het is dan ook om deze reden, dat het wenschelijk is, den voorzitter van het G. O. te salarieeren. Hij moet zich aan zijn ambt gansch en al kunnen geven, van de voorkomende zaken een ernstige studie kunnen maken.

Een ander punt van belang voor het succes van het G. O. is, dat de commissie zorgvuldig vermijde verwachtingen op te wekken, zooals b.v. in Nederland in de kwestie der onderwijzerssalarissen is geschied, en vruchtelooze adviezen d.i. adviezen, waarvan zij te voren weet, dat deze niet opgevolgd zullen worden, uit te brengen, b.v. in zake kindertoeslag, loonregeling en dergelijke.

Volgens een ter zake kundige, Mr. Bomans, lid van de Tweede Kamer, kan dit effect bereikt worden, door in het reglement van het G. O. te bepalen, dat „de Commissie nimmer het initiatief over voorstellen kan nemen, dat elke advies een voorstel van het Bestuur betreft, buiten welke voorstellen er geen voorstellen zijn.

Zoo bv. is de regeling van de gemeente Haarlem. Burgermeesters en Wet houders doen de voorstellen. Daar

---

terug te winnen, nog drie er bij te bemachtigen, en 5 tot zinken te brengen en de overigen zooveel schrik aan te jagen, dat zij onder de bescherming der forten van Guayana Vieja hun veiligheid zochten. Diaz zou hen geheel en al hebben vernietigd, als hij hen nog verder had kunnen achtervolgen. Maar zijn schepen hadden zooveel averij en hij met zijn manschappen zooveel wonden opgeloopen, dat hij zich uit den verderen strijd moest terugtrekken om eerst wat op verhaal te komen. Deze zegepraal opende den vrijen, onbelemmerden doortocht voor het eskader van Brion, dat bij Casacóima zijn ligplaats zocht, waar ook de omtmoeting van Brion met Bolivar en zijn staf plaats vond. Onbeschrijfelijke vreugde bracht de vloot, zoowel om het weerzien van zooveel vrienden en familieleden van officieren en manschappen van het leger na zulk een lange scheiding, als ook om het zeker vooruitzicht dat de eindbeslissing nu nabij was.

Daar de vloot der Spanjaarden die van Brion verre in sterkte overtrof, liet Bolivar om zijn eskader een krachtigen steun te bieden, een geducht fort bouwen dicht bij den rechteroever der rivier op een halve mijl afstand te Oosten van Casacóima, dus dicht bij de mondingen van den Orinoco. Dat fort noemde hij BRION en werd bezet door twee bataljons en versterkt door batterijen, zóó dat het wel in staat was tegen elken aanval der Spaansche vloot.

***

Bolivar met zijn leger had geen vermoeden hoe hoog de ellende in Angostura gestegen was; wist niet dat de bezetting en de bevolking der stad, noch de bemanning der schepen eigenlijk niet meer tot eenigen tegenweer in staat was. Hoe afdoende de insluiting door de troepen der patriotten geweest was, hoe verschrikkelijk de hongersnood in de stad had rondgewaard, bleek eerst naderhand.

RAFAEL SEVILLA, een der Spaansche officieren, die al de ellenden van het beleg had meegemaakt, heeft het te boek gesteld en van hem vernemen wij: „Daar was in de stad geen hond, geen kat, geen muis meer overgebleven. Alles was opgegeten. De huiden, die in de winkels of op de zolders waren achtergebleven, werden gekookt en tobereid. En al leverde dit niets anders dan een brei van lijm, toch slikten wij het met walging" (*Memorias de un militar*. p. 123—127 ed. de 1903.)

Toen ten slotte alles wat maar eenigszins voor voedsel dienen kon, was opgeteerd, toen La Torre van die verdedigingswerken en van de komst van Brion's vloot hoorde, gaf hij alle hoop op redding geheel op. Den 19n Juli 's morgens ten 10 uur werd het overschot van het garnizoen, dat nog maar uit 300 bruikbare mannen bestond, en alle zieken en mariniers met de burgerlijke ambtenaren en verder alle personen, die de stad wenschten te verlaten, op het eskader ingescheept. Het laatst ging La Torre en de gouverneur van Guayana Don Lorenzo Fitzgerald aan boord. De schepen brachten hen over naar het laatste versterkte punt dat nog in hun bezit was, naar Guayana Vieja dicht bij de monding der rivier gelegen. Zonder den minsten tegenstand te ontmoeten kon Generaal Bermudez met zijn troepen de stad binnentrekken.

Het had allen schijn, nu leger en vloot der realisten in hun geheel bij Guayana Vieja geconcentreerd waren, dat hier de geweldigeslag zou geleverd worden en de eindbeslissing zou vallen. Het Spaansche eskader bestond uit dertig schepen, zoodat er wel reden voor eenige bezorgdheid was, daar Brion's Scheepsmacht verre in de minderheid was. Maar het bleef enkel bij schermutselingen. Achteraf bleek, dat het eigenlijke doel der Spanjaarden om bij Guayana Vieja ligplaats te kiezen, niets anders was dan ook daar de bezetting aan boord te nemen.

In den morgen van 3 Augustus 1817 werd het anker gelicht om den Orinoco af te varen. Brion's schepen achtervolgden hen nog 30 Mijlen ver en brachten hen nog zooveel moeilijk afbreuk toe. De vaartuigen met La Torre en Fitzgerald en de troepen aan boord slaagden er werkelijk in den Oceaan te bereiken. Maar de andere schepen met de emigranten aan boord dreven uiteen en raakten verdwaald in het labyrinth van vertakkingen der Delta. Velen vielen den patriotten in handen, anderen vonden geen uitweg en nooit meer werd er iets van hen vernomen. (1) Het Spaansch eskader zette koers naar de vaste kust van Barcelona en Cumaná, dat destijds in den macht van Murillo was. Juist op denzelfden dag, dat Angostura voor Spanje verloren ging, kwam de Spaansche Admiraal met zijn vloot voor het eiland Margarita. (Baralt, II, 366-374; Restrepo, II, p. 400-408.) In een brief aan Generaal Paez, die in de „llanos" van Apure tegen de Spanjaarden opereerde, gaf Bolivar 15 September het resultaat als volgt op:

„Ons eskader heeft den vijand achtervolgd tot op de hoogte van het eiland Tabago. Van de meer dan 40 grootere en kleinere schepen, waaruit de Spaansche vloot bestond, zijn er niet meer dan vijf ontsnapt en behouden gebleven, die beschaamd en lafhartig naar de Antillen gevlucht zijn, terwijl al de overige in onze handen zijn gevallen met 1000 gevangenen aan boord, Spanjaarden zoowel als Venezolanen van deze provincie, zoodat alles wat zich aan boord dezer schepen bevond nu het onze is, zonder dat de Spaansche bevelhebber dus eenig voordeel heeft kunnen trekken van het overschot van zijn leger, dat hij op zijn vlucht haastig aan boord genomen had. (*Doc.* 1268).

Zoodra de veldtocht in Guayana voor de Republikeinen gelukkig geëindigd was, schreef Louis Brion in September 1817 aan zijn familie op Curaçao: „Ik ben zoo overkropt met werkzaamheden, dat ik een gedeelte van mijn nachtrust zelfs moet opofferen. Na een moeilijken veldtocht van vier maanden zijn wij nu meester van geheel Guayana. Wij hebben in dezen tijd den vijand ontnomen: 14 vaartuigen, 73 stukken geschut, 330 geweren, 160,000 zilveren Spaansche daalders en 300,000 daalders aan kopergeld. De specie vond men grootendeels aan boord der vaartuigen, waarmede de vijand wilde vluchten. De vijand heeft daarenboven verloren 280 man aan dooden en 1731 gevangenen. Ook zijn alle (Capucijner) monniken gevangen genomen. De bisschop heeft in het beleg het leven verloren. Er stierven gedurende het beleg van Angostura 750 menschen van den honger. Hun Generaal is zwaar gekwetst door een kogel, dien ik zelf gedirigeerd heb. Aan mijn kant heb ik 32 dooden en 31 gekwetsten." ***

---

(1) De Orinoco-Delta beslaat een oppervlakte van meer dan 20.000 K.M2. en heeft 36 vertakkingen en 16 uitmondingen.

wordt advies gevraagd over concrete, afgeronde en wanneer het financieele aangelegenheden betreft, uitgecijferde voorstellen van B. en W. Deze voorstellen zijn natuurlijk voor verandering vatbaar. Maar het G. O. kent nu de richting en de voorloopige grens; werkt dus niet, om het zoo uit te drukken, in het honderd, door b. v. in financieele vraagstukken geen rekening te houden met de financieele draagkracht, zooals gebeurd is in Nederland in de salarisregeling der onderwijzers.

Niet te vervullen verwachting worden zoodoende niet opwekt en ontevredenheid vermeden.

Als wij nu ons voordeel doen met de droeve ervaring, mogen wij wel zeggen, welke men in Nederland met het instituut van het G. O. heeft opgedaan, is het onze innige overtuiging dat het G. O. aan de ambtenaren de rechtszekerheid waarop zij een strikt recht hebben, zal waarborgen, en ten zegen zal zijn aan beide partijen.

Het evenwicht is dan hersteld.

Berichten uit de Kolonie.

Pauselijke Onderscheiding.

De jongste aflevering der Acta Apostolicae Sedis bevat de officieele mededeeling, dat door Z. H. den Paus aan den oud-voorzitter van den ministerraad Mr. P. W. CORT VAN DER LINDEN het Grootkruis is verleend van de Pius-orde en aan oud-minister Jhr. J. LOUDON het Grootkruis in de orde van den H. Gregorius den Groote.

Curaçaosche P. M.

De vloot der Curaçaosche Petroleum Maatschappij maakte verleden maand weer **32** reizen. Het praatje, ook door ons op goedgeloof rondgestrooid, dat de Isla die reizen wat zou temperen omdat er geen voldoende afzet was voor ruwe olie en de producten der rafinaderij, wordt afdoende weersproken door die veelvuldige reizen en de staatjes verleden week door ons gepubliceerd. Het is zoo druk met die booten, dat er dikwijls twee tegelijk uit of instoomen.

De namen dezer tankbooten hadden voor ons altijd een Oosterschen klank. Maar nu hoorden we dezer dagen beweren, dat het Maleische benamingen van getallen waren. Toevallig kwam het boekje JAVA van het Bataviaansch toeristenbureau ons weer in handen, waarin ook een lijst van de meest voorkomende Maleische woorden is opgenomen. ~~En ja! daar hadden we't:~~

Satoe beteekent *Een.*
Doewa „ *Twee.*
Tiga „ *Drie.*
Ampat „ *Vier.*
Lima „ *Vijf.*
Anam „ *Zes.*
Toedjoe „ *Zeven.*
Delapan „ *Acht.*
en dan zijn:
Sembilan *Negen.*
Sapoeloe *Tien*
zeker nog op komst.

Geschiedenis.

„Voor een ander doel ter hand nemende *Neerlandia*, het bekende orgaan van het Algemeen Nederlandsch Verbond, lazen wij nogeens de aankondiging van het standaardwerk van Hamelberg door Rector Zwijsen in de December-aflevering van 1909. Deze aankondiging eindigt met een wensch. Dat het Hamelberg of iemand van even breede opvatting en onpartijdigheid gegeven moge zijn, het begonnen werk voort te zetten vanaf 1782 tot een goed eind in de 19e eeuw. Men weet, waarom Hamelberg het niet verder bracht, en het ook niet verder had willen brengen dan tot het einde der W. I. C. Met den heer Zwijsen achten wij zijn bezwaar tegen het schrijven der latere geschiedenis niet onoverkomenlijk.

Maar Hamelberg is er helaas niet meer, om daarvan overtuigd te worden. Daarom stellen wij de vraag: Wie neemt de aan Hamelberg ontvallen pen op?

Dit werk mag hier niet blijven steken. Wij geven toe, dat er met dezen arbeid veel tijd en veel geld gemoeid zal zijn. Noch voor het een, noch voor het ander behoeft men o. i. uit den weg te gaan. Een tekort aan tijd kan misschien ondervangen worden, als meer personen deze taak op zich nemen en het werk onderling verdeelen. En wat het geld betreft, de heer Zwijsen meende destijds, dat de regeering zou moeten helpen. Wij denken ook aan de verleden jaar opgerichte commissie voor koloniale historische studiën en aan het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde van Indië.

Iemand moet het initiatief en de leiding nemen, zegt *Het Koloniaal Weekblad* en vervolgt dan: Nu meenen wij te weten, dat de heer P. A. Euwens binnenkort met verlof in het land komt. Dat deze de aangewezen persoon voor dit werk is, zal niemand betwisten. Hetnog altijd onvoltooid zijn van zijne zoo groot opgezette bijdrage in de *West-Indische Gids* over het eeuwfeest van Curaçao's terugkomst aan Nederland, wettigt het vermoeden, dat de heer Euwens ook al niet over veel tijd de beschikking heeft..... maar ook, dat hij een gedeelte althans van de stof reeds verzameld heeft.

Mogen wij dit eens aanbevelen ter overdenking aan allen, die hierin hun invloed kunnen laten gelden.?"

Wij danken *Het Kol. Weekblad* voor zijn waardeering ten gunste van onzen Hoofdredacteur PATER EUWENS en zijn overtuigd, dat dergelijk vacantiewerk een kolfje naar zijn hand zal blijken.

Een „stook-wedstrijd."

Een hoogst interessante wedstrijd tusschen de 2 grootste schepen van de Cunardlijn. is 4 Juni begonnen. De „Mauretania" teruggekomen uit Cherbourg, waar zij kolen heeft ingeladen, is dien dag uit Southampton naar New-York vertrokken, iets eerder dan de „Acquitania" welk schip met olie gestookt wordt.

Deze vaart over den Oceaan tusschen Southampton en New-York zal nu de beteekenis krijgen van een wedstrijd tusschen het steenkolen-stoken en de methode van olie-stoken, welke in zeevaartkringen van geheel de wereld zeker met veel belangstelling zal gevolg worden.

Dokters gebrek.

Op de in ons nummer van 25 Juni ll. meegedeelde vragen van den heer Van Kol, betreffende het vertrek van geneesheeren uit de kolonie Curaçao luidt het antwoord van den Minister van Koloniën:

„Op 30 Maart j.l. ontving ik van den Gouverneur van Curaçao een telegram, waarbij hij dringend uitzending verzocht van twee geneesheeren.

Na ontvangst van dit telegram bleek mij, dat bij de geringe bezoldiging, welke aan het ambt is verbonden, geen gegadigden zich zouden aanmelden. Ik verzocht daarom aan den landvoogd mededeeling, welk hooger bedrag mocht worden toegezegd. Ook op het voorgestelde hoogere bedrag hebben zich aanvankelijk geen gegadigden aangemeld.

Ik ben daarom in overleg getreden met prof. dr. J. J. van Loghem te Amsterdam, die zijn medewerking heeft verleend voor de aanwerving van Oostenrijksche geneesheeren voor den burgerlijken geneeskundigen dienst in Nederlandsch-Indië, om ook voor Curaçao zoo mogelijk een of meer buitenlandsche geneeskundigen te verkrijgen.

Intusschen heeft zich dezer dagen een Nederlandsch geneesheer, die reeds eenige jaren in Suriname en Curaçao de geneeskundige praktijk uitoefende, voor een tijdelijke verbintenis beschikbaar gesteld.

Diens verzoek is aanstonds in overweging genomen."

Naar *'t Kol. Weekblad* verneemt, is de hier bedoelde geneesheer dokter HUBENET.

Draadlooze.

Maandagmorgen 11 Juli om 10 uur is de verbinding met het Bijkantoor op St. Martin niet officieel geopend door het ontvangen van het eerste draadloos bericht. Tien minuten over tienen ontving de *Redactie van de Amigoe* van haar Correspondent het volgende telegram, Vers 3 uit het Scheppingsverhaal van Genesis I,: „Daar zij licht! En daar werd."

Onmiddelijk antwoordden wij hier op: „Gefeliciteerd! Maak bekend Mr. Brantjes Gouverneur."

Zooals gezegd, de opening van de verbinding is nog niet officieel. De officieele opening wacht op de komst van een chef en monteur uit Holland. Maar reeds nu kunnen er telegrammen gewisseld worden. De telegrammen worden aangenomen en de namen der afzenders opgeteekend. Zoodra het tarief is vastgesteld, zal er beslist worden, of en wat de eerste afzenders te betalen hebben en ontvangen dan hun quitantie wel thuis.

Reeds lang had ons station op 't Rif den ontvanger van St. Martin te pakken, maar het eerste telegram terug van St. Martin bereikte het Rif Maandag ll.

Dit station op St. Martin kan van groote beteekenis worden, vooral als de toestellen van Aruba en Bonaire zijn overgebracht naar Saba en St. Eustatius. Aruba en Bonaire ontvangen dan nieuwe en betere apparaten.

Voor de Administratie der Kolonie is reeds nu het Station op St. Martin een groote verbetering en een heele aanwinst. Maar de ijverig Chef van het hoofdstation alhier, de Heer D. MOLENKAMP, zal er wel voor zorgen, dat St. Martin zooveel mogelijk verbinding zoekt met Barbados, St. Thomas St. Kitts etc. en als tusschenstation voor New York dienst doet om zoo voor Curaçao zelf nog grooter werkveld te openen. Met vertrouwen kunnen wij dat den ondernemenden telegrafist Molenkamp overlaten; die zal de groote bruikbaarheid van St. Martin voor Handel en Scheepvaart spoedig bewijzen.

Met de volgende *Estelle* gaat er een telegrafist naar St. Martin om onder leiding van den op dat eiland aanwezigen Telefunken-ingenieur de verbinding met Curaçao gaande te houden.

De Jongelieden D. B. ODUBER en R. T. RUIZ van Aruba hebben het examen voor hulp- selner afgelegd. Juist op tijd, want hulp is hard noodig op het Rifkantoor, waar het zeer druk is.

Van harte hopen we, dat weer nieuwe aspiranten zich mogen opgeven ter opleiding van telegrafist, want mettertijd zullen er nieuwe krachten noodig zijn voor Saba en St. Eustatius.

Als curiosum nog het volgende.

Toen de *Oranje Nassau* voor La Guaira lag ving ons Station een draadloos telefoongesprek op en hoorde zelfs een concert, aan boord te La Guaira gegeven. De marconist van *Oranje Nassau* heeft een draadloos telefoonapparaat als amateur.

Hier in de haven liggend werd de proef herhaald en het klonk alles zoo duidelijk en mooi, dat de Heer MOLENKAMP Gouverneur HELFRICH op belde en uitnoodigde de eerste draadlooze telefoon op Curaçao te komen hooren, aan welk verzoek Zijne Excellentie onmiddelijk dankbaar gevolg gaf.

Officieele Berichten.

Aan de hoofdvlechtster op Bonaire P. Visser is om gewichtige redenen 14 dagen verlof verleend.

Aan den seinmeester op den seinpost Waterfort J. H. W. Hoogenbergen is een maand verlofsverlenging verleend. Hendrik Arsis gedurende het verlof van Hoogenbergen tijdelijk geconti nueerd in diens betrekking.

C. G. van Werkhoven is tijdelijk benoemd tot 1e klerk.

De heer J. H. de Haseth is benoemd tot lid van de economische commissie.

Tot hulpseiners bij de D. T. zijn tijdelijk benoemd de jongelieden D. B. Oduber en H. F. Ruiz.

De persoon van Juan Francisco Hagen is benoemd tot tijd. agent van politie.

L. T. Chaclin is tijdelijk belast met de functiën van opzichter over de algemeene begraafplaats en barakken op Mundo Nobo.

De heer Jos. C. Henriquez is tijdelijk benoemd tot lid van de schoolcommissie.

Aan den onderwijzer op Aruba, J. G. Veeris, is om gewichtige redenen een maand verlof verleend. De onderwijzer J. K. Z. Lampe is gedurende het verlof van Veeris belast met de werkzaamheden van hoofd der school te Oranjestad op Aruba.

Aan de onderwijzeres in nuttige handwerken op Bonaire, M. M. Jartman is een maand verlofsverlenging verleend.

Aan J. F. Hagen, assistent torenwachter op Klein Curaçao, is eervol ontslag verleend en is J. A. Romero tot hulpopzichter bij den vuurtoren op Klein Curaçao benoemd.

Aan de tijd. agenten van politie 2e klasse I. Th. Nivillac en H. Besselink is twee weken verlofsverlenging verleend.

Ingevolge art. 30 van P. B. 1921 No. 20 waarbij wordt afgekondigd de wet van den 29n April 1921 (Staatsblad No. 695) houdende voorschriften ten aanzien van levensverzekeringmaatschappijen, welke bijzondere voorziening behoeven wordt hierbij het volgende bekend gemaakt:

1o. Bij beschikking der Arrondissements Rechtbank te Amsterdam, Derde Kamer van 3 Juni 1921 is ten verzoeke der Naamlooze Vennootschap „Algemeene Maatschappij van Levensverzekering en Lyfrente" gevestigd te Amsterdam, uitoefende het bedrijf van het sluiten van overeenkomsten tot het doen van geldelijke uitkeeringen in verband met het leven of den dood van den mensch en tegen het genot van een geldsom, verklaard, dat deze Maatschappij verkeert in een toestand, welke in het belang der gezamenlijke schuldeischers, bijzondere voorziening behoeft, met benoeming tot rechter-commissaris van Mr. Dr. F. Sleutelaar, lid dezer Rechtbank.

Deze beschikking heeft tengevolge, dat op genoemde Maatschappij van toepassing zijn de voorschriften der wet van 29 April 1921 (staatsblad No. 695).

Artikel 11 dezer wet bepaalt onder meer:

„Tegen de beschikking der Rechtbank, waarbij het verzoek of de vordering is toegewezen, kan iederen schuldeischer, gedurende acht dagen na den dag der uitspraak, bij het gerechtshof bij verzoekschrift in beroep komen."

De Griffier der Arrondissements-Rechtbank te Amsterdam

Dijkstra.

Bij beschikking van de Arrondissementsrechtbank te Utrecht, dd. 18 Juni 1921, is — met in achtneming van de bepalingen der wet van 29 April 1921, Staatsblad No. 695 — verklaard dat de Naamlooze Vennootschap Verzekeringsbank „Kosmos" uitoefende het Levensverzekeringsbedrijf, gevestigd te Zeist, verkeert in een toestand welk in het belang harer gezamenlijke schuldeischers bijzondere voorziening behoeft, met benoeming van het lid der Rechtbank Mr. Dr. S. van Brakel tot Rechter-commissaris.

Tegen de beschikking der Rechtbank, waarbij het verzoek of de vordering is toegewezen, kan iedere schuldeischer gedurende acht dagen na den dag der uitspraak bij het Gerechtshof te Amsterdam bij verzoekschrift in hooger beroep komen.

Voor extract,
De Griffier
der Arrondissements-Rechtbank te Utrecht.

Ezequiel Alfredo heeft zich tot den Gouverneur gewend met het verzoek om zijn geslachtsnaam „Gijsbertha" te mogen veranderen in dien van „Leent".

Posterijen.

Aangeteekende stukken: Praxede de Hernandez, Hermanas Sintjago, Petronilia Permiet, Rosa M. Rodriguez, Ursulita Correa, Eranie Vos, E. A. J. Joubert, Elodia de Windt, Lodonica Chacuto.

Gewone stukken: Antencia Polonia, Clothilda Loo, Lodowica Doran, Magdalena Hart Cristo Duque, Antonia Vivas, Max Schukhardt, Alejandrina Chacon, Antonio Tite, Julio Araga, Henriette Lopez America, Maria Helena Pietersz, R. Pietersz, Betsi Josepa, Luis Caraquena, Paulina Fransz, Antonio L. Penha, Arthur V. Morreley.

Zeilvaart.

In de maand Juni 1921

Binnengekomen van:		*Uitgezeild naar:*	
Aruba	17	Aruba	15
Bonaire	41	Barbados	3
Bov. Eilanden	1	Bonaire	42
Cuba	1	Boven. Eiland	1
Columbia	4	Cuba	2
Cumana	1	Columbia	2
Guanta	1	La Guaira	2
La Vela	9	La Vela	13
Maracaibo	5	Maracaibo	7
Pto. Cabello	6	Paramaribo	1
Pto. Rico	3	Pto Cabello	6
Pto Sucre	1	Pto Rico	2
St. Thomas	1	Pto Sucre	1
Van Zee	1	Van Zee	1
		Pampatar	1
Totaal	92	Totaal	99

Jacob Gravenhorst

betuigt langs dezen weg zijn hartgrondigen dank aan den heer C. de Haseth, Gezaghebber van Bonaire, Dr. Ch Samson, de zusters v/h St Elisabeth Gasthuis en in 't bizonder aan Dr. Ferguson voor de attentie bewezen aan zijn kleinzoon Jacob.

Bonaire 7 Juli 1921.

Electrisch Licht. Het dure electrisch licht is een dubbeltje per lamp gedaald. De Gouverneur heeft vastgesteld, dat voor het nieuwe kwartaal de prijs zal wezen f.2,65 per licht.

Red „D". Voortaan vertrekken de Red „D." booten des Zaterdags uit New York in plaats van des Woensdags en zullen hier dus des Zondags of 's Maandags aankomen.

Staat van het aantal vaartuigen, die het eiland Curaçao in de maand Juni 1921 aandeden, met vermelding van hunne gezamenlijke inhoudsmaat.

	ZEILSCHEPEN.			STOOMSCHEPEN.		
		INHOUD IN M^3.			INHOUD IN M^3.	
	Aantal	Bruto	Netto	Aantal	Bruto	Netto
Maand Juni 1921.	92	16,1410	14,660	78	308,786	182 282
Vorige maand	508	105,501	97,307	312	1,575,302	936,668
Totaal	600	121,641	111,967	390	1,884,088	1,118,950

Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

BUITENLAND.

De stad der 14.000 dwazen.

Dat is voor Frederik van Eeden, Amsterdam, waar Had-je-me-maar in den Gemeenteraad is verkozen. Dat is het werk, zoo schrijft hij in het weekblad „de Amsterdammer" van „veertienduizend volwassen menschen, mannen, zonen en vrouwen, ongeveer twee procent van de volwassen bevolking, veertien duizend menschen zonder gemeenschapszin, zonder begrip van waardigheid, het flauwste besef van verandwoordelijkheid.

En niet enkel rapaille, niet inbrekers, zuiplappen en ligtekooyen. O neen! Er zijn ook nette dwazen onder, dames, officieren, kunstenaars. Zij vinden het wijs en goed, zij zijn fier op hun dwaasheid. Zij willen den schandnaam: Rapaillepartij tot een eerenaam maken op de wijze der Geuzen. Maar daarom is deze naam ook te mooi. Het moet kleuriger worden gezegd. Niet rapaille-partij. maar Luizengroep en Jeneverpartij is de rechte titel.

Hun banier zij een vieze vaatdoek, hun vrijheidsmuts zij een zotskap.

Want zij misbruiken het schoone woord vrijheid om hun dwaasheid te vergoelijken.

Zij willen geen stemdwang. Het zijn vrije Nederlanders, boven alle dwang verheven. Ze willen niet gedwongen worden om waardige burger van een groote gemeenschap te zijn.

Ze eischen de vrijheid om zich aan alle verplichtingen tegenover hun medemenschen te ontrekken. Ze bedanken er voor verantwoordelijkheid te dragen. Ze eischen de rechten voor iederen zuiplap, iederen zwabberaar, iederen schooier op een vrij, liederlijk, tuchteloos leven. Ze eischen de vrijheid om tot last te zijn van de heele gemeenschap.

Nu zou men verwachten dat zulk een tuchteloos en verantwoordelijke bende, maar beter deed de plaat te poetsen en zich ergens op de heide te vestigen ,door een flink hoog hek van prikkeldraad omgeven.

Maar neen! de voordeelen van een groote gemeenschap, die mogen hun niet ontgaan. Ze willen wel bewaakt worden door een uitnemend politiecorps, ze willen wel gebruik maken van prachtige ziekenhuizen, wandelen in schoone parken, genieten in museums, bioscopen, volksvoorstelling, concerten. Ze willen een goed geregelden post- en telegraaf- en telefoondienst.

Ze willen waterleiding, gas en electrisch licht.

Ze willen bedeeling voor armen, bescherming voor zwakken. En dat gaat alles liefst zonder kosten. En hoe dat gaan moet, daar vragen ze niet naar. Dat moeten anderen maar opknapen. Maar als 't niet goed gaat dan schreeuwen ze en schelden op het stadsbestuur. Maar om dat bestuur in waardige handen te krijgen, daarvoor zijn ze te goed en te vrijzinnig voor. Dan verzinnen ze de lafste en de wreedste baldadigheid die een lid der menschengemeenschap maar bedenken kan. Ze kiezen een ongelukkig verdorven individu en laten hem de last der verantwoordelijkheid dragen, waartoe ze zelf te laf zijn. Dan lachen ze van idiote pret."

De Nieuwe dienstplichtwet.

Minister Pop wil een klein *kernleger* (14000 man). Maar dat kleine leger tot in de puntjes uitgerust met alle middelen der modernste oorlogstechniek. Dat kernleger zal 6 maanden moeten dienen.

Daarnaast of liever daarachter komt de *reserve* (8000 man). Daarvan zal de uitrusting zeer gebrekkig zijn, eenvoudig omdat we 't niet betalen kunnen. Die reserve-troepen zullen 4 maanden te dienen hebben.

Door *vooroefeningen* zullen de reservetroepen hun diensttijd kunnen verkorten met twee, drie, ja zelfs vier maanden, zoodat zij in dit geval in 't geheel niet in de kazerne behoeven te verblijven. Ook de kerntroepen. zullen hun diensttijd tot hoogstens 2 maanden kunnen doen slinken.

Het ontwerp is een teleurstelling, een jammerlijke achteruitgang als men het vergelijkt met het ontwerpje betreffende de afwijkingen voor de lichting 1921.

De vermindering van contingent, welke voor die lichting door de regeering mogelijk werd geoordeeld, wordt weer ongedaan gemaakt. De persoonlijke en finantieele lasten zullen, vergeleken bij die regeling aanmerkelijk worden verzwaard.

Maar het ontwerp is een vooruitgang, vergeleken bij de wet-Colijn, die automatisch weer in werking treedt, als het ontwerp-Pop verworpen wordt.

De diensttijd wordt teruggebracht van 8½ en 6½ maand op 6 en 4 maanden respectievelijk voor de kern- en reservetroepen. En deze diensttijden kunnen door vooroefeningen nog verkort worden niet met 2, zooals bij de wet Colijn, maar met 4 maanden.

Het contingent, volgens het oude stelsel 23000 voor de heele lichting, wordt teruggebracht tot 14000 voor de kern-, 8000 voor de reservetroepen en 100 voor de zeemilitie.

Dat zijn de voordeelen van het stelsel-Pop boven het stelsel-Colijn.

Wie nu het stelsel-Pop afstemt, bewerkt dat het stelsel-Colijn automatisch weer in werking treedt. Dus krijgen we dan weer een diensttijd van 8½ en 6½ maand, een lichting van 23.000 man

en . . . . oproeping voor de lichting 1921 van de 10.000 man, die voorloopig zijn vrijgesteld.

Dat zijn de noodlottige gevolgen van het afstemmen der nieuwe Dienstplichtwet door de Tweede Kamer.

De Tweede Kamer heeft de plannen der Regeering nopens den dienstplicht, verworpen. Met 46 tegen 39 stemmen leed Minister Pop den nederlaag. De Minister vroeg daarop, namens de Regeering schorsing der beraadslaging. Wat niet anders kan uitgelegd worden, dan als een acute Regeerings-crisis.

Het ministerie Ruys de Beerenbrouck heeft, onmiddellijk na de gevallen beslissing omtrent de plannen van minister Pop, zijn ontslag aan H. M. de Koningin aangevraagd.

En H. M. heeft het Kabinet verzocht om, gedurende het beraad over hetgeen thans zal moeten geschieden, voorloopig de zaken gaande te houden en aan het bewind te blijven.

De Koningin heeft de leiders der fracties van de rechterzijde in de Tweede Kamer, de heeren Mgr. Dr. Nolens, Mr. Rutgers en Mr. Schokking in gehoor ontvangen ter bespreking van de reconstructie van het tegenwoordige kabinet.

Het Djambi-ontwerp.

Blijkens het voorloopig verslag der Eerste Kamer over het wetsontwerp tot ontginning der aardolievelden in de residentie Djambi werd van verschillende zijden gewezen op de groote internationale beteekens van dit wetsontwerp.

Eenige leden achten het standpunt onzer regeering gesteund door een deel der pers, dat onze nationale eer niet toelaat dat wij rekening houden met de bedenkingen van de regeering der Vereenigde Staten, niet onbedenkelijk.

Onze regeering loopt nu gevaar in een strijd tusschen twee groote wereld machten op petroleumgebied, onder Amerikaanschen en Engelschen invloed staande, te worden betrokken.

Vele andere leden deelden deze vrees niet. Zij achten het een eisch van onze nationale waardigheid en zelfbehoud dat ook in de koloniën volkomen zelfstandigheid en onafhankelijkheid door ons worden bewaard en konden in 't algemeen door de regeering ten opzichte der grieven van den Amerikaanschen gezant aangenomen houding goedkeuren, Zij achten onze Indische mijnwetgeving niet in strijd met de politiek van open deur, die ook zij voor de juiste hielden. Vele leden klaagden over de traagheid en onvolledigheid der regeeringsmededeelingen betreffende de buitenlandsche belangstelling in dit wetvoorstel.

Eenige leden bepleitten weder op de bekende gronden de staatsexploitatie

Verschillende bezwaren tegen de voorgenomen exploitatiewijze worden geopperd en bestreden.

De almachtige dollar.

De „almachtige dollar" heeft bij de laatste verkiezingen in de Vereenigde Stateu wederom een zeer belangrijke doch tevens een gevaarlijke rol gespeeld, want indien zulks in de toekomst moet voortduren en grootere afmetingen zal gaan aannemen, zijn de gevolgen er van niet te overzien. De nieuwsbladen deelden mede, dat de verkiezing van president Harding aan de Republikeinsche partij de enorme som van tien millioen gekost heeft, en dat de Democratische partij meer dan twee millioen dollars voor haar candidaat opbracht Zulke cijfers spreken, want daaruit blijkt, dat niet het ambt den geschikten man zoekt, doch de man het ambt.

Indien de publieke opinie er niet tegen opkomt, kan het gebeuren, dat in plaats van tien millioen er twintig en meerdere millioenen mede zullen gepaard gaan. Dat er bij verkiezingen veel onkosten zijn, is buiten kijf, doch zulke cijfers toonen aan, dat er een geef-en-neem-spel gespeeld werd en dat dus, die het beste met de ronde schijven te voorschijn kwam, ook de stem verwierf. Uit de nieuwsberichten tijdens de dagen der conventies bleek duidelijk, hoe de voorgestelde candidaten stuk voor stuk op den achtergrond werden geschoven. en ten slotte een, aan wien men het minst gedacht had, gekozen werd.

Het is zeer goed mogelijk, dat president Harding zeer weinig uit eigen middelen heeft bijgedragen, doch het politieke werktuig, dat hem op den presidentszetel plaatste, heeft er meer mede beoogd, want men kan niet aannemen, dat de bijdragers, die zulk eene reuzensom bijeen wisten te brengen, zulks uit loutere liethebberij deden, daar toch ook het spreekwoord luidt: „Voor iets, behoort iets". De ondervinding heeft geleerd dat het geld eene corruptio optimi pessima voortbrengt en wat anders staat te wachten, dan dat zulks ook hier het geval zal zijn?

Het wordt tijd, dat aan zulke toeneelen een einde komt, want dit wekt verbittering, omdat hij, die niet over den nervus rerum beschikken kan, eenvoudig niet geteld wordt, en zoo iets is onder eene echte democratie eene tegenspraak.

Het is te hopen, nu er in de Vereenigde Staten stemmen opgaan om dit groote euvel uit den weg te ruimen, wij eene betere en zuiverder politiek zullen krijgen.

Interessante Expeditie.

Naar „De West" verneemt, is er alle kans, dat over eenigen tijd dr. Gerold Stahel, thans benoemd tot professor aan de Landbouw-Hoogeschool te Wageningen, zal terugkeeren in Suriname om deel te nemen aan een interessante expeditie.

Het doel van de expeditie zal zijn een verkenning van het Wilhelminagebergte. De expeditie zal den weg volgen van de expeditie-Eilerts de Haan tot de Lucierivier. Zij trekt dus het graf voorbij van den koenen ontdekkingsreiziger, hetwelk zich bevindt aan den oever der Suriname, iets voorbij den zoogenaamden Steenen poort. Van de Lucierivier zal een zijtak worden opgevaren, die de expeditie brengt midden in het gebergte. Daar denkt men dan een kamp op te slaan voor een verblijf van eenige maanden.

Door een grondig onderzoek van den Wilhelminaketen, hoopt men de noodige gegevens te verzamelen over het nog onbekend gedeelte der flora van Suriname. Ook op zoölogisch, en misschien ook op mijnbouwkundig gebied zal een onderzoek worden ingesteld.

Van particuliere zijde is reeds vijftien duizend gulden toegezegd voor de expeditie. Aan de regeering is subsidie gevraagd, waar zij in beginsel geen bezwaar tegen heeft. De minister was echter van oordeel, dat wegens den ongunstigen financieelen toestand deze zaak tot een volgend jaar moest worden uitgesteld.